

SOSTE: RAY:n tuotto kuuluu kansalaisjärjestöjen hyvinvointityöhön

Valtiontalouden tänään julkistetussa kehyspäätöksessä vuosille 2013 - 2016 on yllättäen siirretty kymmeniä miljoonia euroja Raha-automaattiyhdistyksen tuottoja valtion kassaan. Kehyskauden lopulla suunnitellaan siirrettäväksi 30 miljoonaa euroa pysyvästi muihin tarkoituksiin, mikä tarkoittaa noin 10% tämän hetkisestä avustussummasta. Arpajaislakia on muutettava, jotta tämä kaappaus voidaan toteuttaa.

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry vaatii, että sosiaali- ja terveysjärjestöjen taloudellisia toimintaedellytyksiä ei heikennetä. SOSTE ei hyväksy, että Raha-automaattiavustuslain ja arpajaislain uudistamista valmistellaan salassa. Järjestöt on otettava mukaan uudistamistyöhön. Nyt edunsaajat on suljettu uudistusten valmistelusta ulos.

Valtiontalouden kehyspäätös on hallitusohjelman vastainen

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa on sitouduttu vahvasti parantamaan kansalaisjärjestöjen toimintaedellytyksiä. SOSTE paheksuu, että näiden lupausten jälkeen hallitus siirtää yleishyödylliseen järjestötoimintaan tarkoitettuja RAY:n tuottoja muualle. Näin hallitus heikentää sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintakykyä ja ihmisten auttamismahdollisuuksia. RAY on Suomessa sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan keskeisin rahoittajataho.

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry pitää Raha-automaattiyhdistyksen tuoton leikkaamista valtion muihin tarkoituksiin vääränä politiikkana. Samaan aikaan, kun hallitus pyrkii köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentämiseen, se supistaa lyhytnäköisesti voimavaroja ruohonjuuritasolta, juuri sieltä, missä näitä ongelmia voidaan ehkäistä ja antaa välitöntä apua.

Valtio käy jatkuvasti RAY:n kassalla

Valtio nosti 1.1.2012 alkaen arpajaisveron 10 prosentista 12 prosenttiin. Viime vuonna arpajaisvero tuotti valtion kassaan 73,8 miljoonaa vuodessa. Arpajaisveroa on nostettu viimeisen kymmenen vuoden aikana rajusti. Vuoden 2001 alussa arpajaisveroaste oli vain 5%, nyt yli kaksinkertainen. Lisäksi Valtionkonttorin käyttöön siirretään vuosittain noin 100 miljoonaa euroa.

SOSTE

Suomen sosiaali ja terveys ry
Finlands social och hälsa rf
Finnish Society for Social and Health

www.soste.fi

4.4.2012

Jos nyt toteutetaan vielä suunniteltu kymmenien miljoonien eurojen siirto, tämä tarkoittaa sitä, että RAY:n tuotosta menee jo noin 40% muualle kuin yleishyödylliseen toimintaan. Tuleeko raja jossain kohden vastaan?

Viime vuosina, kun RAY:n pelituotot vähenivät, järjestöjen avustukset supistuivat. Vuonna 2008 jaettava avustussumma oli 312 miljoonaa, kuluvana vuonna 291 miljoonaa euroa. SOSTE pitää pöyristyttävänä sitä, että tässä tilanteessa valtio aikoo tulevina vuosina ottaa kymmeniä miljoonia RAY:n vuosikohtaisesta tuloksesta täysin riippumatta pelitoiminnan tuottojen kehityksestä.

Tällä hetkellä on odotuksia RAY:n tuoton kasvusta, mutta samaan aikaan pitää muistaa, että kysymys on vastuullisesta, monopoliasemassa olevan peliyhteisön harjoittamasta liiketoiminnasta, jonka kasvulle on pelihaittojen minimoimiseksi asetettava tiukat rajat ja jonka toimintaa ohjaavat myös EU:n asettamat reunaehdot.

Järjestöjen auttamyö on korvaamaton lisäresurssi

Hallituksen kuntien sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistamat valtionosuusleikkaukset vaikeuttavat ihmisten peruspalvelujen saamista. Tässä tilanteessa järjestölähtöisen auttamyön panos on korvaamaton voimavara, jota ilman suomalaiset ei selviä. Järjestöt tarvitsevat toiminnalleen taloudellisen pohjan, vaikka vapaaehtoiset ja vertaiset ovat niiden kantava voima.

Raha-automaattiyhdistyksen tuotoilla avustetaan yli 700 järjestön toimintaa ja tuhansien alueellisten ja paikallisten yhdistysten verkostoa ympäri Suomea. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen 1,3 miljoonan jäsenen ja satojen tuhansien vapaaehtoistoimijoiden hyvinvointia vahvistava työ tavoittaa suomalaiset lapsista ja nuorista ikäihmisiin.

Raha-automaattiyhdistyksen tuotto on lain mukaan tarkoitettu kansalaisjärjestöjen yleishyödylliseen työhön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Siellä pelituotot myös parhaiten palvelevat suomalaista yhteiskuntaa. Tutkimusten mukaan järjestöjen vapaaehtoistoimintaan sijoitetulla yhdellä eurolla saadaan kuusinkertainen tulos.

Järjestöjen kautta kehitysvammainen Eppu on löytänyt töitä, mielenterveyskuntoutuja Meeri tehtävän vertaistukihenkilönä ja Pentti on auttanut jo kymmenen vuotta vapaaehtoisesti yksinäisiä vanhuksia. Tästä työstä yhteiskunnalle ei ole varaa leikata. Epun, Meerin ja Pentin tarinat: www.soste.fi

Lisätiedot:

Puheenjohtaja Tor Jungman, puhelin 040 558 6901

Päsihteeri Vertti Kiukas, puhelin 040 592 4287

SOSTE

Suomen sosiaali ja terveys ry
Finlands social och hälsa rf
Finnish Society for Social and Health

www.soste.fi